

פעולות אמפיביות *

שאלת הפלישות מן הים היא השאלה הצבאית ב"הא הידועה" של שנת 1944. ולא זו בלבד, אלא שנסיון שנת-הקרבות האחרונה מתחיל לשנות לה שנים חדשות מכמה נחינות. היה מקובל, כי עליה-בחוף שהצליחה — הריהי מרחיבה במהירות את תחום-הכיבוש, ואם לאו — הצבא הפולש נדון להשמדה או, במקרה הטוב, הוא "נורק הימה" בנושך דונקרק. העליות בחופי אנציו שבאיטליה וקרץ' שבקריום הפריכו את ההנחה הנ"ל. בשני המקרים הנ"ל נתקיימו חדשים רבים רצונות-כיבוש צרות, הודות לכושר-ההגנה שנחתרש שוב במהלך המלחמה הנוכחית. כל זה מצריך עיון מחדש בבעיות העליה-בחופים, אשר להן מוקדש המאמר דלקמן. המאמר הוכן לרפוס לפני התחלת הפלישה לצפון-צרפת. — המער.

הנחות אופרטיביות לעליה-בחוף מתוך קרב העליה-בחוף יש לה, כמו לצורת קרב אחרת, כמה כללי-יסוד קלטיים, שתקפם יפה בכל עת, אלא שדרכי ביצועם משתנים בהתאם להתפתחות התכנית של כל תקופה ותקופה. כללי יסוד קלטיים אלה, אשר, דרך אגב, כוחם יפה גם במלחמת-יבשה טהורה, הם: לזכות ביתרון הטקטי של ההפתעה לגבי האויב, וע"י כך לשלול ממנו, בהמשך הדברים, את היתרונות הטקטיים אשר לו, והרי הם ריכוז כוחותיו וכושר התנועה שלהם.

התנאים, אשר נדרשו תמיד למען אפשר את השגתן המלאה של המטרות האלה, הם: השליטה על הים מזה והיכולת לבצע עליות-הקטנה (דיברסיות) מזה. כלומר: אם עומד לרשות המעצמה הפולשת צי עדיף, אשר הצליח להכות בקרב גלוי את כוח-הצי של האויב או לגרוע ממנו בהדרגה, עד כדי ביטול ערכו, ולגרשו מעל פני הים, — אזי יכולים כוחותיה לא רק להתקרב לחוף, אלא גם זוכים מלכתחילה בחופש של תנועה ופעולה. כל אלה מאפשרים להם, מצד אחד, לבחור באופן חפשי למדי את מקום העליה העיקרית, ומצד שני לבצע עליות-הטיה במקומות שונים, וע"י כך להפתיע את כוחות האויב וגם לגרום לפיזורם. יצוין, שבאם טובל המגן מחוסר כוחימי חזק, תהיינה גם אפשרויותיו לסיוך מוקדם על פני מרחבי הים מוגבלות, דבר המביא מצדו שוב לידי כך שיתרון ההפתעה יהיה מופנה נגדו. השליטה בים, כשהיא בידי התוקף, נותנת לו כפי שנראה עוד בפרוטרוט להלן, יתרונות ניכרים לגבי אחת מבעיות היסוד של כל עליה-לחוף, בדרגותיה המאוחרות יותר, והיא — בעית האספקה.

עד כמה גדולה השפעתו של צי רב-כוח בידי המגן, אנו רואים מהעובדה, כי במלחמה הקודמת לא העיזו כלל בנות הברית לבצע אופרציה של עליה-בחוף, כדי לקדם את מהלך המלחמה אשר הגיעה לידי קפאון

* ראה, כמו-כן, את המדור "הגנת חופים", "מערכות" י"ג. — המער.

בחזית המערב, אם כי היו בנמצא התכניות לכך, — כל זמן שהצי הגרמני היה "ציי־קייים"*. מאידך, היה הצי הבריטי אחד הגורמים הראשיים אשר מנעו את היטלר ב־1940 מלנסות לפלוש לאיים הבריטיים.

אלא שהיום דורשת השליטה בים את השלמתה ע"י שליטה בלתי־מוגבלת באויר. בעזרת כוחות־האויר מבצעים את פעולות הסיור וההתקפה נגד ציי־הפלישה, אשר מן הנמנע בשביל המגן לבצען ע"י כוחות ימיים. וכן, אם ישלטו המגן באויר מעל למקום או מקומות־העליה על החוף יוכל להכשיל את האופרציה כולה בשלבה הראשון, שהוא הקריטי ביותר. על כן צריך שתהיה לו, לתוקף, "קטריג־אוירוני־קרב" בלתי חזירה, הן מעל לציד והן מעל למקום העליה, ואילו למפציציו של התוקף יהיה, מצד אחד, התפקיד הטקטי החשוב של השתתפות בלתי־אמצעית בקרב במקומות העליה, כפי שעוד נראה אחר־כ, ומאידך, — התפקיד האופרטיבי, להבטיח את שליטתו המוחלטת של התוקף באויר. ע"י הריסת בסיסי התעופה של המגן. ובו בזמן, עליהם למנוע מהאויב, כפי שכבר צויין, את יכולת הריכוז והתנועה. ע"י פעולה מרוכזת נגד רשת מסילות־הברזל והכבישים שלו שמאחורי אזורי־המגן. יצויין, כי השליטה באויר משפיעה על העליה כחוף עוד בשלב אחד, ועליו נעמוד להלן.

לפיכך, תנאי מוקדם הכרחי לכל אופרציה אמפיבית רבתי — לכבוש שליטה מוחלטת בים ובאויר. ע"י כך מוסברת חלקית העובדה, מפני מה נדחתה הפלישה לאירופה עד עתה.

כל השיקולים הללו משפיעים במידה רבה גם על בחירת הבסיסים לכוחות־הפלישה ומקומות העליה בחופים. מבחינת האספקה בדרך־הים רצוי, כי האניות המעבירות אספקה זו תצטרכנה לעבור דרך קצרה ככל האפשר. אשר לשליטה באויר, ובמיוחד להגנה לפולשים ע"י אוירוני הקרב, הרי יש להביא בחשבון, כי אוירוני קרב רגילים, שלא נועדו במיוחד להרחיק טוס**, יש להם טווח־פעולה של 100—130 ק"מ, ועם מיכלי־דלק נוספים*** טווח כפול לכל היותר, והלא בידי המגן יש כמעט חמיד שדות־תעופה קרובים לאיזור הקרבות בהרבה יותר מאשר לתוקף, כך שאם גם יהיה הלש במספר הכולל של אוירוני הקרב העומדים לרשותו, יוכלו אלה להמריא ולהופיע מעל שדה־הקרב, לעתים קרובות יותר מאשר מטוסי־הקרב של התוקף.

* "a fleet in being" — מונח ציי־אסטרטגי נודע, שפירושו: כוח־צי קיים, ערוך להפקידה

אשר גם כאשר אינו פועל, יאלץ את האויב, ע"י עצם קיומו בים, או אף בנמלים, להביאו למסע בחשבון כל תכניות־פעולותיו הוא, להקציב ולהחזיק "הכן" כוחות (של צי, או אף כוחות צבא או אויריה) להדיפת גיחותיו, לתת ליווי רב לשירותו, וכיוצא. אמנות השימוש ב"צי קיים" — אחד העיקרים הגדולים בניחול־צייים. — המער.

** כלומר, — לעומת אלה שנועדו בעיקר ליווי להקות מפציצים כבדים ובינוניים, כגון בהתקפות האויר האמריקאיות על גרמניה בזמן האחרון. — המער.

*** העלולים לגרוע מן הציוד בתחמושת. — המער.

על השפעת עובדה זו על האופרציות בעבר הקרוי בסלרנו ובאנציו - עוד נִתְּד את הדיבור. הכורח בבסיסיים-ואויר קרובים מגביל, איפוא, במידת מה את יומת התוקף. ומשיקול זה ניתן להטיק מסקנות ידועות לגבי כיוון האופרציות העתידות של בנות הברית ומטרותיהן.

ועוד תנאי מוקדם לכל אופרציה אמפיבית - התובלה הימית. אם נביא בחשבון שדיבזיות חיל-רגלים אחת בלבד צריכה עבור אנשיה וכלי-המלחמה שלה, מחוץ לצידה ולצרכים רפואיים, נפח של שבע אניות בנות עשרת אלפים טון כל אחת, ושנוסף על כך יש לשלוח עם חיל-הפלישה ארטילריה כבדה, טנקים, ציוד טכני, דלק, צרכי מזון וכו' בכמויות ענקיות, וכי יש לקיים אחר-כך זרם בלתי פוסק של אספקה. - רק אז נבין מה עצום מספר אניות-ההובלה הדרושות לשם ביצוע אופרציות אמפיביות, וכי בנות הברית היו זקוקות קודם כל לפתרון בעית האניות, ע"י שיטת "בנית-הבזק" שהונהגה על ידי הנרי קיור באמריקה, לפני שיכלו להתכונן לקראת הפלישה לאירופה.

האמצעים של רשות ההגנה, ושל בי-ההגנה השונים

גם העליה-בחוף מתוך קרב, ככל התקפה אחרת, הכנתה ושלבי ביצועה מותנים במידה רבה ע"י צורתה ואופיה של ההגנה אשר עליה יש להתגבר. שיטת ההגנה בפני עלית-חוף רבתי, במידה שישנן ידיעות על הדוגמאות לכך, בחומה האטלנטית ובמקומות האחרים, מתבססת על היסודות הבאים:

1. אמצעי הגנה שלפני החוף: - אלה הם סירות-ואוירוני-סיוור, אשר תפקידם להודיע בעוד מועד על התקרבות צי הפלישה. כדי לגרום לאויב נזק ניכר בכל האפשר עוד בשעת התקרבותו לחוף, להטיל מהומה בציו ולשגש את תכנית העליה לחוף - פועלים כוחות הים הלוחמים המצויים בידו של המגן (במקרה של גרמניה - בעיקר צוללות, סירות-טורפדו מנועיות וסירות-מנוע מהירות ביותר). בו בזמן פועלת האויריה במלוא יכולתה, בעיקר מפציצים קלים ובינוניים ומפציצי-טורפדו. קרוב יותר לחוף, מיד מאחרי אזור פעולתם של כוחות הסיוור, נמצא מספר אזורי מוקשים.

2. אמצעי הגנה על שפת הים: - בחוף עצמו הוכנו למפרע כל הסידורים האפשריים כדי להקשות את העליה בו. סידורים אלה אופים תלוי במידה רבה במבנה הטופוגרפי של החוף. גזרות-שפה תלולות שבהן סלעים וצוקים לרוב, יש לחזקן בדרך מלאכותית*; בגזרות שטוחות מקימים מכשולי תיל, מכשולים אנטי-טנקיים כגון תעלות, חומות בטון, פסי ברזל מלוכנסים, מוקשים לטנקים ולאנשים וכו'. על מכשולים אלה שלטת האש של אזור-ההגנה הראשון. ז. א. "תיבות-שדה" למכונות יריה, תותחים-נגד-טנקים ותותחים קלים, הפוזרים

* כדי למנוע גרימת מפולת ע"י אש אויב ומוקשיו. - המער.

לעומק כמה קילומטרים. מאחורי אזור ההגנה הראשון נמצאים שנים ועד שלושה אזורים נוספים, בנויים לעומק בהתאם לעקרון של "הגנה בִּשְׁשֵׁת", והנשענים בחלקם על ישובי המקום, שהפכו לנקודות-מעוז. כל קבוצת-עמדות באזור כזה מאורגנת כ"קפוד"* ומסוגלת, בעזרת שדות המוקשים, הביצורים, ארטילרית-השדה והארטילריה הבינונית אשר לה, לפעולה עצמאית. לרשותה גם רזרבות מקומיות, למהלומות-נגד, והיא עצמאית במידה רבה בשטח האספקה. אזורים אלה, התפוסים בדרך כלל ע"י דיביות רגלים, משתרעים מהחוף עד לעומק של 20 ק"מ לערך.

3. ארטילריה מרחיקת-קלוע וכוחות האוירה הטקטית: מאחורי אזורים אלה, ולפעמים אף בתוכם, נמצאות עמדות הארטילריה הכבדה והכבדה-ביותר, תותחים אלה, שהקליבר שלהם משתנה בין 21 ל-45 ס"מ, מוצבים בחלקם בעמדות בנויות, בחלקם על משטחות הנעים על פסי-מסילת-ברזל, ובחלקם ממונעים בעזרת מגרוריות**. תפקידה של ארטילריה זו הוא, מצד אחד, לפעול נגד צי-הפלישה ולערוך קרב עם תותחי הצי הכבדים, ומאידך גיסא, אם העליה בחוף הצליחה בשלביה הראשונים, להטיל אש בראש-החוף***. אותה המטרה יעודה גם לאוירה הטקטית, וזו פעולתה העיקרית. עם זה נועדה לאוירה הטקטית גם הפעולה נגד הספינות והרכב הנחשוני (שידובר עליהם להלן). הבסיסים הקדמיים של האוירה הטקטית נמצאים כ-50-60 ק"מ מהחוף, והיא מורכבת ברובה הגדול מפציצי-קרב, מפציצי-ציליה ואוירוני-קרב. מתפקידם של אוירוני-הקרב הוא לפרוץ את "מְרִיזַת אוירוני-הקרב" של התוקף מעל למקומות העליה.

4. באזורי העומק. שיטת ההגנה החדשה בפני אופרציות של עליה-בחוף אינה מצטמצמת באזור-החוף כנ"ל שבעומק של 20 ק"מ, אלא משתרעת לעומק רב יותר לפנים הארץ. אזורי ביצורים נוספים ועמדות-תותחים משתרעים עד למרחק 50-60 ק"מ מהחוף. כי על כן תעודתו הראשית של המגן, במקרה שלא הצליח להפרי את העליה לחוף בשלביה ההתחלתיים, היא, לצמצם ככל האפשר את ראש-החוף, ז. א. השטח שנכבש ע"י התוקף בקרבת מקום עליתו. לעצור בכל התנאים את התקדמותו לפנים הארץ, שלא ייהפך לפריצה עמוקה. העלולה להביא לידי השתלטותו על הנמלים ושדות התעופה החיוניים בשבילו. בעיה מרכזית זו של ההגנה, אינה ניתנת לפתרון ע"י אמצעי ההגנה הסטטיים בלבד. על כן מוכנים "באזורי-העומק", ולעתים קרובות אף באזור ההגנה הראשון, הכוחות הנעים: כוחות-שריון, יחידות ממונעות ויחידות-צנחנים, על מנת להטיל,

* לפי עקרון "ההגנה במעגל", לעמידה בפני התקפות מכל רוח ואף בפני כיתור מלא. — המער.

** מגררית (Trailer) — מכונית-גרר.

*** הספינות וכלי-הנוע האמפיביים, המביאים את הצבא והציוד מצי הפלישה, העוגן במרחק

ידוע, אל עצם מקומות העליה בחוף. — המער.

בהתקפת-נגד מתוכנת, את התוקף הימה, או לפחות לסגור עליו בכיס שטוח על חוף הים, ולשלול ממנו כל אפשרות של התקדמות נוספת. בשלב זה, שהוא הקריטי בכל עליה-בחוף, נדרש שיתוף פעולה בין כוחות-התקפת-הנגד הנעים, לבין הארטילריה מרחיקת-קלוע, כוחות האוירה הטקטית וחיליות-המצב שבעמדות-הקבע. ניתן, אפוא, להבחין את דרכי-הפעולה דלקמן, לשלביהם, בפעולת המגן כנגד התוקף-הפולש:

א. נסיונות להשמיד את חיל-הפלישה, ע"י כוחות ים ואויר, בעודנו על הים; או, ע"י התקפות חלקיות, לפזרו ולגרום לו נזק עד שלא יוכל לבצע את העליה לחוף.

ב. להכשיל את העליה, לאחר שהצליחה בשלביה הראשונים, ע"י שמפעילים במשותף את הארטילריה מרחיקת-הקלוע, האוירה הטקטית, וכמו כן את אש הביצורים של אזורי ההגנה הקדמיים.

ג. לחסל או לאַמַר, ע"י התקפת-נגד מתוכנת, את ראש-החוף אשר כבר הוקם.

ד. לבסוף - נסיונות לנתק את האספקה לראש-חוף שכבר הוקם*. אך היות ודבר זה אפשר לבצעו רק בעזרת כוחות ים ואויר עדיפים, יקרה רק לעתים רחוקות ביותר ש עצם העליה לחוף יכלה להצליח, כשבידי המגן אמצעים אלה.

ש ל ב י ה ה ת ק פ ה ו א מ צ ע י ה

לעומת מערכת הגנה, כפי שתוארה לעיל, מתפתחת העליה לחוף מתוך קרב, כדלהלן:

1. על פני הים. כבר הוסבר למעלה, כי תנאי-מוקדם לכל אופרציה רבתי של עליה לחוף ים הוא - שחאה בידי המתקיף שליטה מוחלטת בים ובאויר. אם שליטה זו אינה מלכתחלה בידי המתקיף, יש צורך באופרציות מכינות בהיקף ניכר, אלה יכולות להתבטא בהשמדת צי-הים של האויב או המעטת כוחו ע"י קרב ימי גדול או באמצעים מתאימים אחרים, וכן במהלומות נגד הפוטנציאל האוירי שלו, על ידי שמפציצים את בתי החרושת לאוירונים, מחסני הדלק והאוירודרומים, וב"מלחמת-הת"ש" נגד אוירת הקרב היריבה. במובן זה יש לראות את הפעולות השונות של בנות הברית נגד שיירי הצי הגרמני, את מסע ההשמדה נגד הצוללות הגרמניות, ובראש וראשונה את מלחמת האויר מעל לאירופה הנאצית - כראות פעולות הכנה לשם יצירת התנאים ההכרחיים לעליה עצמה. פעולות אלו נועדו להקל מן הסכנה הנשקפת לצי הפלישה עצמו בהתקרבו לחוף האויב, ויתקל שם רק בפעולות-הפרעה, על פני הים ומהאויר. נגד אלה יופעלו כוחות-הליווי של הצי (בעיקר -

* אכן גם נזק-מה לאספקת הפולשים עלול להוסיף ולהכביד על נסיונותיהם לחדור לטנים הארץ. ונסיון גמלי-מזרח-אלג'יריה (ששימשו את הצבא בחות-תוניסיה), ונסיון אנציו - יוכיחו. - המער.

אניות-משחית עם פצצות-עומק נגד צוללות*) וכוחות האויר (בעיקר מטוסי-קרב מאוירודרומים קרובים או מאניות נושאות-אווירונים). צי הפלישה גופא יהא מורכב: צי ההובלה, אשר ישא את חיל-הפלישה עם ציודו ואספקתו, (וכן את ספינות-העליה ורכבי-נחשון אשר בעזרתם מגיעים החיילות וכליהם אל החוף); יחידות כבודות וקלות של הצי הלוחם, לבטחון בפני התקפה על הים, אך גם לפעולה בקרב עצמו על מקום העליה לחוף; שולות-מוקשים ונושאות-אווירונים המשלימות את חלקן של הצי בכוחות הפלישה. חיל התעופה מספק את מקרית-אווירני-הקרב, שבסיסה ביבשה או על נושאות-האווירונים, וכן מפעיל הוא מפציצים - קלים, בינוניים וכבדים - אשר תפקידם עוד ייזכר להלן. משסוכלו הפרעות האויב בשלב הגישה לחופים, עוגנים הצי ואניות-ההובלה במרחק 10-15 ק"מ מהחוף, ואז מתחיל השלב הבא של האופרציה הכולל את:

2. ההתקרבות לחוף, הדקנת הארטילריה מרחיקת-הקלוע, פינוי אזורי המוקשים, ראשית ההכנה הארטילרית נגד אזורי הגנה הקדמיים של האויב.

הארטילריה הכבדה של הצי פותחת באש נגד סוללות התותחים מרחיקי הקלוע של האויב, וכן נגד עמדות הרגלים הקדמיות שלו, בשטח המיועד לעליה. משלחים חטיבות מפציצים באותן המטרות עצמן, וכן בשדות האויריה הטקטית של המגן, ועם זאת שוקדים אוירוני הקרב למנוע את התערבותן של אותן להקות האויב הנמצאות כבר באויר. דו-קרב זה בין הארטילריות וחילות-התעופה משני הצדדים היא הפתיחה לעצם העליה בחוף. תוך כדי התפתחות דו-קרב זה מתקרבות שייטות שולות-המוקשים ומפנות את המוקשים מלפני מקום העליה ומסביבו. בו בזמן עוסקים בהעברת החיילות והציוד מאניות ההובלה הגדולות לתוך ספינות ואסדות הפלישה. מאלה מצויים בשימוש אצל בנות הברית הסוגים העיקריים הבאים: "ספינות להעלאת רגלים" (א.ס.ה.ר. - "Infantry Landing Ship": I.L.S.), "ספינות להעלאת-טנקים" (א.ס.ה.ט. - "Tank Landing Ship": T.L.S.) רחבות-מבנה ושטוחות-החתיה, והן יכולות לגשת עד החוף עצמו ולהעלות עליו, בעזרת גשרים מיוחדים, טנקים, תותחים אנטי-מטוסיים קלים ובינוניים, תותחים אנטי-טנקיים וכלי-נוע מסוגים שונים; חוץ מזה משתמשים בשלב ידוע של האופרציה באסדות פלישה קלות ומהירות, המכונות "סירות-סער-לעליה" (Landing Assault Craft) ו"סירות-תמיכה-לעליה" (Landing Support Craft). באסדות אלה מעלים בחופים אותן פלגות-ההלם המיוחדות, אשר מתפקידן לבצע את השלב השלישי של האופרציה, ברגע שהדו-קרב של הארטילריות וחילות-התעופה נתן יתרון זמני או יתרון-קבע לחוף.

* באזורים הסמוכים לחוף יהיו אלה לרוב ספינות קטנות יותר, בחלקן מסוג ה"קורבטים" וה"סלופים", ועוד יותר - סירות-מנוע מהירות, למיניהן. - המער.

3. הקרב על השליטה בשפות-הים. כמעט תמיד יעלו לחוף ראשונה כוחות-הים מיוחדים כגון קומנדו, יחידות "צבא-הצי" ולעתים אף צנחנים (ראה להלן). תפקידם לפנות את שדות המוקשים, לפוצץ את מחסומי התיל והבטון ולפרוץ פריצה עמוקה למדי בקיום הראשונים של תיבות-השרה כדי שתוצר "שפה" אחת או שפות אחדות, שהן, בעצם, רצועות-חוף צרות, אשר בהן תוכלנה המס. ה.ר. להעלות יחידות גדולות על ציודן, וככל האפשר יועלו בהן אף טנקים, תותחים א.ט. וא.מ. לרוב יעמוד לרשות גל התקפה ראשון זה רק נשק-הרגלים, הקל והכבד. עליו לנצל את תוצאות פעולתם של הארטילריה והמפציצים (בשלב השני של האופרציה). אך נעזר הוא גם במישרין ע"י יחידות הצי (בעיקר - אניות-משחית וסירות-מנוע) וחיל התעופה (כעיקר - מטוסי-הקרב ומפציצים קלים ובינוניים, או מפציצי צלילה). ובאם יזכה בהצלחה - יפתח השלב הבא באופרציה, הוא -

4. הקמת ראש החוף. משעלו מבני-צבא בעלי משקל רב יותר, בלויט טנקים וכלי-מלחמה כבדים אחרים, אל החוף, מתפקדים לדחוק אחורה את אזור ההגנה הראשון של האויב, ואם אפשר לחסלו לגמרי, וע"י כך להשתלט על חלקה הגונה של החוף, אשר רוחבה, עומקה ומצבה הגיאוגרפי צריכים לספק את הדרישות הבאות:

(א) רוחב כדי יכולת להעלות בו גופי-צבא גדולים נוספים, עם ציוד כבד ואספקה - בהתחשב גם במבנה החוף, ובתנאי גאות ושפל של המים;
 (ב) עומק כזה ששפת-הים תהיה מחוץ לטווח של ארטילריה-השרה והארטילריה הבינונית של האויב, ואם אפשר - גם של זו המרחיקה-קלוע **;
 (ג) מבנהו (הטופוגרפי) צריך להיות מתאים למלחמת התגוננות ונוח כבסיס להמשכת ההתקפה **;

(ד) קודם לכן מקובלת היתה הדעה, כי בראש חוף יש לכלול לפחות נמל אחד שיהא נוח לפריקת אניות גדולות. כיום אפשר לותר על התנאי הזה, הודות לחידושים התכניים (ספינות שטוחות-חחמית, גדולות למדי, היכולות לפרוק את מטענן ישר לחוף ללא נמל וללא סידורים מיוחדים; טרקטורים וסקרפריים (ג'קפנים) אמריקאיים כבדים, ליישור מהיר של שטחים, ורשתות תיל, לאפשר מעבר בחלקות-חול, המסוגלים להפוך אף חוף בלתי-נוח לחוף-פריקה

Marines *

** בעצם, חלה אמת-מידה זאת של טווח גם על רוחב החוף - לגבי עמדות האויב העלולות לשרוד באגפי ראש-החוף. - המער.

*** תנאי חיוני, שיש בו, בכ"ו, גם משום הכבדה רבה על תכניות הפולש בכל מקרה שנוחת ההגנה על ראש-החוף תושג באמצעות תחום-מכשולים טבעי - אשר יקשה גם על הפריצה מתוך ראש-החוף (כגון תעלות-הניקיון בחוף אנציו). - המער.

מתאים*) יומת החוקף מקבלת ע"י כך חופש רב יותר מאשר קודם**.

5. פיתוח ראש החוף. יחד עם מבני-הצבא הגדולים יותר עולים לחוף שני קצינים גבוהים עם מפותיהם, אשר תפקיד נכבד להם בהקמתו ופיתוחו של ראש החוף: הלא הם שר-החוף מטעם הצי וקצין-העליה של הצבא. שניהם מקיימים, בעזרת אלחוט ואמצעי קשר אחרים, מרכז-קשר אשר באמצעותו הם מכוונים תגבורות, ציוד כבד, ומחסני תחמושת ומוזן למקומות שנועדו להם, כמו כן הם מנהלים את פלגות-השפה, חיל-המהנדסים ויחידות-העבודה (כגון ה-פיונירים שבצבא הבריטי, הסנארים וכו') בעבודתן לשיפור אפשרויות העליה. מחוץ לצעדים אלה שבמנהלה וארגון, יש עוד, בשלב זה, שני צעדים טקטיים חשובים ומכריעים, האחד – לקראת ההתקפה, והשני – מבחינת ההגנה. הראשון הוא: העלאת מכסימום טנקים בזמן הקצר ביותר. הצליח הדבר – עלול הוא לתת לגלי חיל-הרגלים תנופת התקפה גדולה עד כדי כך, שיעוצב כבר בדרגות הראשונות ראש-חוף בממדים אשר יסכלו כל אפשרות של חיטולו ע"י התקפת הנגד הצפויה. אלא שנדרשת יחד עם זה, גם הכנת ראש החוף להגנה. לשם כך נחוץ להעלות תותחים א.מ. וא.ט. בכמות מכסימלית ולהקים ביצורים, מוצקים ככל האפשר, והכל במהירות הגדולה ביותר. ביצוע מוצלח של הצעדים הנ"ל תהיה לו השפעה מרחיקת-לכת על השלב הבא.

6. הדיפת התקפת-הנגד של האויב על ראש החוף. התקפת-נגד תבוא במהירות ובעוצמה רכה באם רק כוחותיו של האויב עודם מאורגנים ובלתי מוזעזעים. זהו השלב הקריטי, כפי שכבר הוזכר לעיל, בשביל התוקף והמגן כאחד. אם ינצח התוקף, וראש החוף שלו ישאר שלם פחות או יותר, תהיה בידו היכולת להוסיף תגבורת, ובראש וראשונה להעלות עוד ועוד טנקים, חיל-רגלים ואספקה, להתחיל בהעלאת ארטילריה כבדה, כלי-רכב מנועיים וציוד תכני, לשפר את סידורי העליה, אולי גם להקים שדות תעופה בשביל איירוני קרב ומפציצים קלים, וכן לארגן את כל מערכת-אספקתו. נעיר כאן רק, דרך אגב, שכל זמן שאחיותו של התוקף מצטמצמת בראש החוף בלבד ואספקתו תבוא בדרך הים, הרי היא תהיה תלויה, במידה גבוהה מאוד, בחסדי מזג האוויר, וזה עלול להשפיע במידה רבה על מהלך האופרציה. כפי שלמדנו מהנסיגות האחרונים***, ודאי, אין הצלחה סופית באופרציה, אם

* יופעל לכל – כלי-הנוע האמפיביים למיניהם, ה-ברוזים האמריקאיים והאחרים, אשר אפשר להורידם על פני הים ישר מתוך האנית-האם, וביכולתם אח"כ, כל עוד נמצאת הפלישה בשלב עליה-תחום ומאבק-ראש-החוף, לטפס ולצאת אל החוף וכן להתנועע על פניו. – המער.

** ותא ראייה – העליות בחופי אמריקה הצרפתית, אשר בוצעו כולן ללא-נמל או בעזרת נמלים קטנים ביותר (בשלב הראשון), וכן – בסיציליה ואף באנציו. – המער.

*** הכוונה כאן, ביחוד, ללקח אנציו: עלייתו הראשונה של הצבא בוצעה בזמן אוויר נוח ובורירות רבה; מיד לאחר כך באו השבועים של מזג-אוויר קשה – שגרמו לא-במעט להאטת האופרציה כולה ולאכזבה, בה לוותה בחדשי מפרואר-אפריל. – המער.

לא הצליח הקרב על ראש החוף. אבל זה אינו עדיין הנצחון עצמו; אפשר לזכות בנצחון רק בשלב האחרון, שהוא שיאה של ההאבקות כולה.

7. המבקע לעומק שטחי האויב. מבקע זה, שמטרתו לחדור מכעד לאזורי ההגנה של האויב לכל עומקם, המגיע ל-50-60 קילומטר, מקבל לעתים קרובות צורת מערכה-רבתי בין כוחות השריון של שני הצדדים. במקרה של נצחון נותן הוא לחוקף בסיסי תעופה, דרכי תחבורה והרחבת אפשרויות אספקה. כל המושג של "ראש החוף" הופך אז לכיבוש אדמת אויב. בתנאים של היום, לא מן הנמנע הוא גם שפריצה-לעומק כזו, במקום שתבוא כשלב אחרון וכשיא של העליה כולה, תבוצע בעת ובעונה אחת עם שלביה הראשונים, אם כי תוגשם באופן עצמאי, והקשר שלה עם השלבים הראשונים של הפלישה יהיה אופרטיבי בלבד. אנו מתכוונים לפעולה מהאוויר, בעזרת צנחנים, פלגות-דאונים וחיל-מוטס. יכולים אלו, מצדם, להקים, בעומק שטחי האויב, "ראש-נחיתה" אשר אליו ינסה להבקיע החיל שבראש-החוף. במקרה זה מהוים הכוחות האמורים קורפוס נחיתה עצמאי, המקביל לחיל שעלה מן הים. במידה שסוגי-החילות הנ"ל אינם בנמצא בכמות המספקת לפעולה עצמאית, יתכן להפעילם כחיל מסייע, במסגרת העליה מהחוף, ובעיקר - בגל ההתקפה הראשון, בתפקידים מיוחדים, כמו השתלטות על שדות תעופה, שיתוק סוללות-חוף מסוימות וכו'. לשם הקמת "ראש-נחיתה", נוסף על ראש-החוף שכבר הוקם, בעומק שטחי האויב, כהשלמה או כאופרציה מקבילה לעליה בחוף, יתכן להיעזר בפרטיזנים הנמצאים בעורף האויב, אם מספיקים לכך מספר אנשיהם, חימושם, ארגונם, והנהגתם.

(עוד יבוא)

ס. ל. ווקר

התכונה לפלישה*

הלוגיסטיקה* (logistics) של פלישה גדולה בימינו - כלומר, הבאת מאות-אלפי אנשים, בצירוף מאות-אלפי כלי-ציווד, לנקודה מסוימת על פני כדור-הארץ ובזמן קבוע בדיוק עד כדי חלק של שניה, - נובלת עם הלא-יאומן. כבירה המלאכה הקודמת-לפלישה, ומדהימה בהיקפה ובהרכבה. לימוד מדויק של ההכנות שנעשו בשעתן לצורך מסעו-המלחמה שלנו בצפון אפריקה, ובמקומות אחרים, יסייע בידינו להבין את הנדרש לפלישה למערב אירופה.

* נתפרסם ב-Harper's Magazine, ניו-יורק, פברואר 1944.

** "לוגיסטיקה" - הכינוי לאותו ענף, בתורה ובמעשה הצבאיים. העוסק בחישובי תנועת הצבאות וחסעת מטענם, וכן בשיכונם, אספקתם, וכחוצאה מזה - גם ציודם בתחמושת. הלוגיסטיקה היא יסוד הכרחי לכל שיקול אופרטיבי. - המער.